

נספח א' 1

תכנית לבתי ספר: מגוון ביולוגי וטבע עירוני

שנה א' – קהל יעד: כיתות ד':

טבלה מס' 1

פירוט הנושא שבו תעסוק התוכנית
<p>התכנית מציעה מגוון פעילויות חווייתיות במרחב החוץ כיתתי, הכוללות התנסות פעילה בסביבה הקרובה ובחצר בית-הספר. במהלך התכנית יפגשו הילדים מגוון ביולוגי עשיר, יכירו אתרי טבע הייחודיים לעיר, יערכו חקר על הסביבה בה יטיילו וישהו בפינות חמד טבעיות בתחומי העיר/היישוב ובשוליה.</p> <p>התכנית תכלול גם נקודות טבע עירוני – מקומות בעלי מאפיינים טבעיים בלב אזור עירוני כגון עצים בעלי מאפיינים מעניינים – פריחה/ שלכת/ פירות, אתר לינת ציפורים או קינון ציפורים, קירות זקופים עם צמחי מצוקים, פריחה מיוחדת ועוד.</p> <p>מטרת העל של התכנית היא ליצור עשייה לשימור משאבי טבע: ליצור מקום בו תושבים יכולים לפגוש בקרבה למקום מגוריהם את משאבי הטבע המיוחדים לעירם, תוך מעורבות קהילתית בכל תחומי העשייה באתר: השתלבות במחקרים, בפעילות החינוכית, בפעילויות פנאי ואפילו אחזקת האתר עצמו.</p>

טבלה מס' 2-הקניית ידע לצוות החינוכי

השתלמות מורים בהיקף של 4 שעות.

מטרות המפגש	נושאי ההרצאה	מושגים עיקריים שנלמדו במפגש
1. הכרת המושג טבע עירוני 2. הכרת נושא מגוון ביולוגי והכחדת בעלי חיים	• תפקודו של הטבע בהיבט מקומי	טבע עירוני, מגוון ביולוגי, הכחדת מינים
1. הכרת והבנת חשיבות הלמידה בחוץ 2. מתן כלים להוראה חוץ כיתתית	• מאפייני סביבות למידה שונות • החוץ כמשאבי לימודי	למידה חוץ –כיתתית, התנסות ישירה, התבוננות שונה בסביבה ובתלמיד, יצירת סקרנות, למידה מחושית

טבלה מס 3 – תכנית פעולה מפורטת להקניית ידע לתלמידים ולעשייה אקטיבית מתמשכת בתוך המוסד ומחוצה לו (10 מפגשים)

	נושא מפגש	פעולות מתוכננות	מושגים
1	מהו טבע עירוני	היכרות עם נושא התכנית, פעילות בטבע לבירור המושג 'טבע עירוני'	טבע עירוני
2	היכרות עם בית הגידול באתר הטבע העירוני	סיור לאתר טבע עירוני, היכרות עם בית הגידול ומרכיביו, תרגילי התבוננות וחקר אתר הטבע	בתי גידול, מגוון ביולוגי
3	למה צריך טבע עירוני?	היכרות עם המושגים מערכת אקולוגית ויחסי גומלין, דיון סביב דילמה בנושא השטחים הפתוחים	מערכת אקולוגית, יחסי גומלין, שטחים פתוחים
4	העץ בעיר ובכפר	עבודה בקבוצה למיפוי יתרונות מול חסרונות שבשמירה על עצים בעיר ובכפר	העץ כבית גידול, שירותי מערכת, מחשבון ערך העץ
5	העיר והציפור	היכרות עם עולם הצפרות, הכירות של מיני ציפורים בסביבה הקרובה	מאפייני הציפורים, חשיבות הציפורים למגוון הביולוגי
6	ארץ ישראל שלי יפה וגם פורחת	הגדרת פרחים בשדה, דיון על מערכות טבעיות בעיר	תלות במערכת האקולוגית, הפצה והאבקה של פרחים
7	החי מתחת לאבן	תרגילי פליאה, פעילות חקר, משחק להיכרות עם מאפייני פרוקי הרגליים והחי מתחת לאבן	פרוקי רגליים, חסרי חוליות, איזון אקולוגי בעיר
8	זוחלים בסביבה העירונית	היכרות עם זוחלים בעיר וחשיבותם למערכת האקולוגית	מאפיינים ובתי גידול של זוחלים, שרשרת המזון
9	טבע בעיר שלי	התלמידים יכינו משחקים לימודיים אשר מציגים את מיני הדגל בעירם שתועדו במהלך התכנית	מגוון מינים
10	מעבירים את זה הלאה	המשך עבודה על הכנת המשחקים, תכנון ותרגול העברת המשחקים והמסרים לקראת יום השיא	למידת עמיתים, מיומנויות הדרכה

טבלה מס 4 – תכנית פעולה משותפת לכל מוסדות החינוך ביחד

שותפים	תכנית הפעילות	מטרת הפעילות
תלמידי ביה"ס, מורים, ילדי גנים, גננות	ילדי ביה"ס יעבירו יום פעילות חוויתי לגני ילדים, בו הם יילמדו אותם מושגים מרכזיים מתוך תכנית הלימודים	<ul style="list-style-type: none"> יום שיא משותף לילדי בתי הספר וילדי גנים <hr/> <p style="text-align: center;"><i>שימוש במשחקים שהוכנו על ידי התלמידים</i></p> <hr/>

טבלה מס 5 – חשיפת הנושא

קהלים נחשפים	פעולות לחשיפת הנושא
ילדי הגנים, קהילת בית הספר. הורי בתי הספר תושבים	<ul style="list-style-type: none"> למידת עמיתים אתרי בתי הספר אתר העיריה

טבלה מס' 6 - תוצרים

תכנית פעולה לשימוש בתוצרים	פירוט התוצרים
תלמידי ביה"ס יפתחו את המשחקים ויעבירו אותם לילדי גנים בימי פעילות מיוחדות	<ul style="list-style-type: none"> משחקים שונים (משחקי קלפים, משחקי קופסה וכו') לשיתוף ידע בסיסי בנושא פיתוח והפקה מקצועית של המשחקים המוצלחים שיבחרו ע"י היחידה

